

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 8 grudnia 2021 r.

RPS-I.431.14.2021

Pan
Tomasz Woźniak
Wójt Gminy Wróblew

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 pkt 1 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.) oraz art. 31 ust. 1 ustawy z 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 ze zm.) w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej we Wróblewie, adres: Wróblew 15, 98 -285 Wróblew (zwanym dalej GOPS-em lub Ośrodkiem), dokonano kontroli w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ww. przepisów. Ocenie podlegał stopień wywiązywania się przez Wójta Gminy Wróblew z wykonywania ww. zadań dotyczący: terminowości i prawidłowości przyznawania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od 01.01.2020 roku do 31.12.2020 roku.

Czynności kontrolne w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej we Wróblewie przeprowadzone zostały w dniach 2 i 3 listopada 2021 roku przez 3-osobowy zespół kontrolerów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, w składzie:

- Małgorzata Krawczyńska – Starszy Inspektor Wojewódzki w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej (osoba pełniąca funkcję Kierownika Zespołu Kontrolerów) na podstawie upoważnienia z 21 października 2021 r. (Nr 113/2021),
- Klaudyna Lekler - Lipińska – Starszy Specjalista w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia z 21 października 2021 r. (Nr 114/2021),
- Monika Szewczyk – Starszy Specjalista w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia z 21 października 2021 r. (Nr 115/2021).

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Upoważnienia do kontroli zostały wydane z upoważnienia Wojewody Łódzkiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej. (akta kontroli – str. 10,12,14).

Kontrolujący dokonali wpisu do książki kontroli pod poz. 3/2021.

I. Uregulowania prawne i ocena prawidłowości zapisów w dokumentacji, na podstawie której Wójt Gminy Wróblew – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie, realizuje zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W wyniku analizy dokumentacji na podstawie, której realizowane są zadania poddane kontroli, stwierdzono, że w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie dokonano niezbędnych zmian mających na celu realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w związku z realizacją ustawy z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(akta kontroli – str. 16 – 19).

Wewnętrzną strukturę organizacyjną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie określa Regulamin Organizacyjny, wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Ośrodka Nr 5/12 z dnia 31 grudnia 2012 roku.

(akta kontroli – str. 20 – 31).

Ustalono, że osoby wydające decyzje administracyjne w kontrolowanym okresie posiadały niezbędne upoważnienia Wójta Gminy Wróblew do realizacji zadań wynikających z ww. ustaw. Kierownik Ośrodka określił również w zakresach czynności prawa i obowiązki pracowników realizujących kontrolowane zadanie.

(akta kontroli – str. 32 – 50).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie zawarł umowę licencyjną na 2020 rok na oprogramowanie do obsługi Świadczeń Rodzinnych (SR) oraz Funduszu Alimentacyjnego (FA) na okres od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.

(akta kontroli – str. 51).

II. Terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń rodzinnych – zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prawidłowość prowadzonych działań wobec dłużników alimentacyjnych – zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.).

Skontrolowane wnioski w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo były weryfikowane z danymi w Centralnej Bazie Beneficjentów (w ramach Emp@tia).

Wskazane we wniosku dane osobowe – tj.: imię, nazwisko, data urodzenia/zgonu, numery PESEL, stopień pokrewieństwa, były każdorazowo weryfikowane w systemie „Emp@tia” przez osobę prowadzącą postępowanie administracyjne w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Dane dotyczące przyznania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności weryfikowane były w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitorowania i Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN).

Doręczenie decyzji poddanych kontroli, każdorazowo potwierdzone było podpisem ze wskazaniem daty doręczenia, zgodnie z art. 46 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Kontroli zostało poddanych 15 decyzji administracyjnych w zakresie świadczeń rodzinnych, o numerach:

1. GOPS.SR.520.12.2020-2021,	9. GOPS.SR.520.8.2020-2021,
2. GOPS.SR.520.254.2019-2020,	10. GOPS.SR.520.42.2020-2021,
3. GOPS.SR.520.209.2019-2020,	11. GOPS.SR.520.96.2020-2021,
4. GOPS.SR.520.74.2020-2021,	12. GOPS.SR.520.114.2020-2021,
5. GOPS.SR.521.222.2019-2020,	13. GOPS.SR.235/3/2019-2020,
6. GOPS.SR.520.46.2020-2021,	14. GOPS.SR.521.113.2020-2021,
7. GOPS.SR.520.13.2020-2021,	15. GOPS.SR.521.219.2019-2020.
8. GOPS.SR.520.240.2019-2020,	

(akta kontroli - str. 52 – 125).

W wyniku analizy skontrolowanych spraw z zakresu świadczeń rodzinnych w decyzji Nr GOPS.SR.520.12.2020-2021 stwierdzono nieprawidłowości:

- przyjęcie i rozpatrzenie wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatku rodzinnego bez wypełnionego przez wnioskodawcę pkt. 3 części V;
- wskazanie w decyzji nieprawidłowej daty złożenia wniosku o zasiłek rodzinny, która jest późniejsza niż faktyczna data wpływu wniosku.

Kontrolujący na podstawie analizy losowo wybranych spraw z zakresu świadczeń rodzinnych stwierdzili, że pomoc finansowa i terminowość wypłat w tym zakresie została przyznana prawidłowo i zgodnie z przepisami ustawy.

Kontroli zostało poddanych 10 spraw dotyczących przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego o numerach decyzji:

1. GOPS.FA.560.10.2020-2021,
2. GOPS.FA.560.8.2020-2021,
3. GOPS.FA.560.1.2020-2021,
4. GOPS.FA.560.4.2020-2021,
5. GOPS.FA.560.9.2020-2021,
6. GOPS.FA.560.14.2020-2021,
7. GOPS.FA.560.3.2020-2021,
8. GOPS.FA.560.7.2020-2021,
9. GOPS.FA.560.5.2020-2021,
10. GOPS.FA.560.6.2020-2021.

(akta kontroli – str. 126 – 166).

Podczas kontroli ww. postępowań nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości. Ustalono, że pomoc finansowa w tym zakresie została przyznana prawidłowo i zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 roku. (akta kontroli – str. 167 – 168).

Wnioski o świadczenia z funduszu alimentacyjnego były przyjmowane przez pracowników z kompletem załączników, które zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego – (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).

Decyzje przyznające świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydawane były z zachowaniem terminów określonych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz w kodeksie postępowania administracyjnego. Pracownicy Ośrodka zastosowali prawidłowe wyliczenia kwoty alimentów tzw. „złotówka za złotówkę” w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego przez wnioskodawcę.

Podczas kontroli spraw dotyczących prowadzenia postępowania wobec osób zobowiązanych do alimentacji: KMP 49/07, KMP 117/10, KMP 14/14, KMP 66/12 oraz KMP 81/11 ustalono, że wobec dłużników alimentacyjnych podejmowano wszystkie działania wskazane w rozdziale 2 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, mające na celu m.in. aktywizację zawodową dłużników alimentacyjnych, jak i zwiększenie skuteczności działań prowadzonych przez komornika sądowego.

(akta kontroli – str. 169 – 173).

W przypadku sprawy dotyczącej dłużnika alimentacyjnego KMP 14/14, Ośrodek w 2018 roku wydał decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Został skierowany wniosek do Prokuratury Rejonowej w Sieradzu, jednakże śledztwo zostało umorzone.

W kontrolowanym postępowaniu KMP 49/07 również została wydana decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie skierował wniosek do Prokuratury Rejonowej w Sieradzu w dniu 28.12.2020 r. W tym przypadku Prokuratura Rejonowa odmówiła wszczęcia postępowania.

W pozostałych skontrolowanych postępowaniach (KMP 117/10, KMP 66/12, KMP 81/11), w których podejmowano działania wobec dłużników alimentacyjnych, dłużnicy zgłosili się do Ośrodka w celu przeprowadzenia z nimi wywiadu alimentacyjnego i złożyli oświadczenia majątkowe. Dłużnicy alimentacyjni zostali zaktywizowani przez Powiatowy Urząd Pracy w Sieradzu i podjęli zatrudnienie. Kwoty z wynagrodzeń dłużników alimentacyjnych są potrącane przez Komorników Sądowych i przekazywane na konto Ośrodka w celu zaspokojenia spłaty należnych alimentów wypłaconych wierzycielom.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wróblewie zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, co miesiąc przekazuje do biur informacji gospodarczej dane dotyczące zadłużeń dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(akta kontroli – str. 174 – 179).

III. Kontrolowanie poprawności danych przekazywanych w sprawozdaniach rzeczowo - finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin, jak również z realizacji w województwie łódzkim zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zweryfikowano rzetelność sporządzanych sprawozdań, przekazywanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Skontrolowano sprawozdania rzeczowo – finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za rok 2020 w oparciu o raporty z systemu dziedzinowego. Nie wnosi się zastrzeżeń do zweryfikowanych sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego. Ośrodek przekazał dane statystyczne, które były zgodne z raportami z systemu dziedzinowego. Weryfikacji danych dokonano na podstawie zestawienia środków zrealizowanych w zakresie realizacji świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna, jednorazowej zapomogi „Za życiem” oraz funduszu alimentacyjnego w okresie od 01.01.2020 roku do 31.12.2020 roku.

(akta kontroli – str. 183 – 218).

IV. Efektywność realizacji zadania w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2020 r. Wójt Gminy Wróblew, otrzymał dotację z budżetu państwa na realizację zadania z zakresu ustawy, w wysokości 1 716 963 zł. Z otrzymanej dotacji wydatkowano kwotę 1 688 288,17 zł. Koszty obsługi zadania to kwota 45 478,05 zł, którą przeznaczono na bieżącą realizację powierzonego zadania. Ośrodek zakupił również licencję do obsługi programu dziedzinowego. Do budżetu państwa zwrócono środki w wysokości 28 674,83 zł (zweryfikowano z danymi otrzymanymi z Oddziału Planowania i Analiz Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi).

W okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku świadczenia rodzinne przyznano 329 decyzjami administracyjnymi 308 rodzinom, natomiast fundusz alimentacyjny pobierało 10 rodzin, jednakże zostało wydanych 12 decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego, ponieważ w dwóch rodzinach pozostawały osoby pełnoletnie składające wnioski same na siebie.

(akta kontroli – str. 220 – 226).

W okresie kontrolowanym Ośrodek przekazał do Wojewody dwa wnioski o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Pierwszy wniosek dotyczył ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego. Wojewoda wydał decyzję 23.06.2020 roku a Ośrodek 24.07.2020 roku rozpoczął realizację wypłaty świadczenia. Drugi wniosek dotyczył ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami i został przekazany do Wojewody Łódzkiego 30.09.2020 roku. Decyzja Wojewody została zrealizowana przez Ośrodek 26.01.2021 roku.

W 2020 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie złożono odwołanie od decyzji odmawiającej przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Ośrodek przekazał sprawę do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu. Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło decyzję Organu I instancji w całości i przyznało wnioskodawcy świadczenie, które zostało wypłacone 24.01.2020 r.

Pracownicy Ośrodka realizujący zadania zlecone z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2020 roku nie brali udziału w szkoleniach stacjonarnych z uwagi na obowiązujące zasady bezpieczeństwa w związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2.

Pracownicy Ośrodka na bieżąco udzielali wnioskodawcom informacji na temat zasad ubiegania się o świadczenia. Dodatkową funkcję informacyjną stanowiła strona internetowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie, gdzie świadczeniobiorcy mogli uzyskać niezbędne informacje dotyczące zasad i sposobu ubiegania się o świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ponadto, informacje dla mieszkańców dotyczące realizowanego zadania były umieszczane na tablicy ogłoszeń w budynku GOPS.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej we Wróblewie nie realizowano wypłat w formie rzeczowej w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

W okresie kontrolowanym do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie nie wpłynęła żadna skarga dotycząca świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W wyniku przeprowadzonej analizy spraw ustalono, że wykorzystano zasoby kadrowe i finansowe w celu realizacji kontrolowanego zadania. W związku z powyższym należy uznać, że zadanie zostało skutecznie zrealizowane.

Wykonanie przez Wójta Gminy Wróblew zadań z zakresu przyznawania świadczeń rodzinnych ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Wykonanie zadań w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ocenia się pozytywnie.

Za nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli odpowiadają osoby prowadzące postępowania z zakresu objętego kontrolą oraz Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wróblewie, który nadzorował pracę tych osób.

Działając na podstawie art. 47 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej, przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami **zalecam**:

- 1) dokonywać rzetelnej analizy zgromadzonej w sprawie dokumentacji, w szczególności w zakresie prawidłowości wypełniania wniosku o świadczenia rodzinne oraz danych w nim zawartych.
- 2) wskazywać w decyzjach administracyjnych datę wszczęcia postępowania, zgodnie z dniem wpływu wniosku o świadczenia rodzinne.

Informacje w tym zakresie należy przekazać w terminie **15 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź).

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 49 ww. ustawy, należy poinformować Kierownika jednostki kontrolującej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Piotr Pietrzak
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**